شماره ۱۲۳ ایکنجی دوره

آذربایجان

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین ناشر افکاری‌در

۲ شنبه ۲۲ بهمن ۱۳۲۴

مسئول مدیر: احمد موسوی

اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی

قیمتی ۱ ریال

آبونه	ایلیک	۲۵۰	ریال
۶	آیده	۱۲۰	«
۳	«	۶۰	«

آقای پیشه‌وری‌نین ملی وظیفه اداره‌سینده ملی نظام خدمتی حقینده سویلدیگی نطقینین مضمونی

«فقط توپلارین آغزیندان چیخان سوز حقیقتدر!»

دونن ملی قوشونلار وزیرلیگی طرفیندن ملی وظیفه اداره‌سینده آذربایجاندا ملی وظیفه چاغیریشی مناسبتی ایله بر جشن مجلسی ترتیب ایدیلمیشدی بو مجلس‌ده ملی مجلسین رئیسی، ملی حکومتیمیزین باش وزیری، وزیرلر و شهرین مختلف طبقه‌لرینین نماینده‌لری شرکت ایتمیشدیلر. بوندان باشقا یوگوسلاو مطبوعات نماینده‌سی ده مجلس‌ده شرکت ایتمیشدی سحر ساعت ۹ یاریمدا ملی مجلسین رئیسی آقای شبستری مجلسی آچاراق ملی حکومتیمیزین باش وزیری آقای پیشه‌وری‌یه سوز وردیلر و آقای پیشه‌وری آشاغیدا خلاصه‌سینی نشر ایتدیگیمیز نطقی سویله‌دیلر:

من ایله فکر ایلیرم که بو بیوک قدم که بیزیم ملی حکومتیمیز گوتوروب بیزیم آزادلیغیمیزی و گله‌جک سعادتیمیزی تامین ایله‌مک ایچون بیوک بیر تضمین‌دیر. بیز اوز ملی آزادلیغیمیزی محافظه ایتمک ایچون بیوک مطالعه‌لر و مباحثه‌لردن سونرا بو نتیجه‌یه گلیب چیخمیشیق که آزادلیغی خلق گرک اوز قوه‌سیله ساخلاسین خلقین اگر اوز قوه‌سی اولمازسا آزادلیق مفت و زحمتسیزده وریلسه اونی ساخلاماق اولماز.

ایندی بیزیم نهضتیمیزین ایراندا بیوک تاثیری اولموشدور لکن ممکن‌دیر که بو آنی بیر تاثیر اولسون بیز بو کیمی تاثیرلره اوزوموزی دلخوش ایده بیلمه‌ریک هر حالدا خلقه بیر بیوک اتکا لازم‌دیر بو دا ملی قوشون‌دان عبارت‌دیر خلقیمیز اوز آزادلیغنی هر شکلده اولور اولسین فقط اوز قوه‌سی اولان ملی قوشون گوجی ایله حفظ ایتمه‌لیدیر. قوی بوتون دنیا بیلسین که آذربایجان ملتی یاشاماق ایچون اولمگه حاضرلانمیشدیر. خلقیمیزی ادبار، فلاکت و بدبینلیک‌ده ساخلاماق ایسته‌ین تهران مرتجع حکومتی بونی حس ایتمیشدیر که آذربایجاندا بیر ملی قوه وار او بو قوه‌نی اورتادان آپارماق ایچون مختلف وسیله‌لره ال وورموشدور ایندیه قدر او منتظر ایدی که بو نهضتی نظامی قوه ایله آرادان آپارا بیلر. او یولدان مایوس اولاندان سونرا دیپلوماسی چاره‌لره تشبث ایدوب خلقین باش اوستوندن اوز فکرینی اجرا ایتمگه چالیشیر. بیزیم جوابیمیز ساده‌دیر بیز او ملی قوشونیمیزه دایانوب مسئله‌نی اوز گوجوموز ایله حل ایده‌جگیز بیز ملی قوشونوموزی یاراتمالیق بو قوشون ایله آزادلیغیمیزی و داخلی امنیتیمیزی حفظ ایتملی‌ییک، ایندیه قدر بو ایشی فدائی قوه‌لری گوروبلر و فداکارلیق ایله‌ده گوروبلر اما اگر تهران مرتجع حکومتی ایسته آذربایجان آزادلیغنی بوغا اونده آذربایجان خلقی او حکومتی ازیب و تهراندا آذربایجانی تانیماغا یارار بیر حکومت یاراتماغا چالیشاجاقدیر. (شدتلی آلقیشلار) بیزیم قاباغیمیزدا ایکی یول دوروور، یا گرک موافقت اولونسون بیز آزادلیقلا اقتصادی، معارفی و ملی وظیفه‌لریمیزی اجرا ایده‌ک. اگر بو ایشی اجرا ایتمگه قویماسالار بیز اوزوموز مجبوروق تهرانا گیده‌ک، اورانی آلاق و آزاده و دموکرات بیر حکومت قوراق و اوز خلقیمیزین ملی آزادلیغنی بو یول ایله تامین ایده‌ک بو بیزیم بو بیوک وظیفه‌میزدیر (گورولتولی آلقیشلار) بورادا ایندیه قدر ایکی دفعه نظام وظیفه سابقه‌سی اولوبدور بیر رضا خان دوره‌سینده اولموشدور که خلق اونی بو بیوک نفرت ایله قارشیلامیشدیر بو ایش علمامیزدن بیر نیچه‌سینین توقیف و تبعیدینه باعث اولمیشدیر. چونکه خلق او دستگاهها اینانا بیلمیردی و حقی‌ده وار ایدی. بیرده بو اواخرده اولمیشدیر که خلقی زور ایله نظامی آپاریردیلار، ایندی شهرلر و کندلریمیزده هامی اوز گنجلری ملی قوشونا گیرمک ایچون داوطلب اولوب قوجا کچیک ایله نظاما داخل اولماق ایستیرلر. بورادا قیم یانیمدا یوگوسلاو مطبوعاتین نماینده‌سی اوتورمیشدیر اونین اظهارینه گوره بیزیم خلقیمیز ایله یوگوسلاویا ملتی آراسیندا بیر اوخشارلیق وار اورادا خلق آلمان اشغالی دوره‌سینده مارشال تیتونون اطرافینه توپلانیب ملی آزادلیغی یاراتدیلار اگرچه بیز او قدر قهرمانلیق گوسترمه‌یه بیلمه‌میشیک ولی حقیقتده بیزیم خلقیمیز بیوک و قهرمان بیر خلق‌دیر اونین هیچ وجهیله تهران اصفهان و باشقا یرلرین اهالیسی ایله اوخشارلیغی یوخدور او یوگوسلاو خلقی کیمی اوز آزادلیغی اوغروندا مبارزه‌یه قالخمیشدیر او فارس دگل و فارسلاردان فرقلی‌دیر دونن کی تظاهرات نشان وردی که خلقیمیز اوزونی تانیب و اوز ملیتینی تشخیص وریبدیر آزادلیغین معناسینی دوشونوب و اونون قدر و قیمتنی درک ایلمیشدیر.

کیچن گون من آقای ایکچیان ایله صحبت ایلیردیم او دیردی که فدائی قوه‌لری زنجانا وارد اولماق همان تهران مرتجعلری قاچماق تدارکی گوروردیلر. ایندیده اگر یوز نفر قزوین‌ده تاپیلسا اونلارین هامیسی قاچاجاقلار من تهراندان متعدد مکتوبلار آلمیشام بو مکتوبلاردا یازیرلار که سیز حرکت ایتسک همان تهرانین داخلینده بیوک انقلاب وجوده گله‌جکدیر. مرکزی حکومت بیزی بو ایشه وادار ایدیرسه بوتون ایران خلقلاری اسارتدن خلاص اولاجاقلار اما بیلملی‌سیز که بو بیوک آرزولاری غیر منظم قوه ایله انجام ورمک اولماز بیزیم گرک توپوموز، طیاره‌میز و هر جوره سلاحیمیز اولسون بیز اوردومیزین بالاسین سانوب تانک، توپ و طیاره آلمالی‌یق، ایراندا آزادلیق آذربایجان آزادلیغندان آسیلی‌در.

خلقین مین لرجه تلگرافله جواب ویرمگه حاضر اولمایان مرتجع صدر و حکیمی حکومتی بیزیم نهضتیمیزین سایه‌سینده. اصفهاندا و ایرانین باشقا شهرلرینده انجمن ایالتی و ولایتی انتخاباتا حاضر اولدی درصورتیکه قاباق بو قانونون اجراسینا آیریقاونلارین مانع اولدوغون سویلیردی. بیز ایکی یول آیرجندمیز. یا گرک تهران حکومتی آزادلیق یولی ایله گیده و بیزیم آزادلیغیمیزه مانع اولمایا. اگر گیتمه‌سه بیز اونیله گیتمه‌جییک و اگر ممکن اولسا اونی مجبور ایده‌ریک بیر دموکرات رژیم یاراداجاغیز (آلقیشلار) بیز ممکندیر نیچه گون موقتی حالدا چتینلیک چکک و اقتصادی فشاردا گورک ولی بو بیوک ایش گورمک ایسته‌ین ملت گرک بو کیمی فشارلارا قاباقلاشسین محاربه موقعنده گوردوک که روسیه ملتی و باشقالار نه قدر فداکارلیق گوستردیلر، بیز اونلاردان عبرت آلمالی‌یق.

دونن کی متینگ و اطرافدان گلن تلگرافلار و کاغذلار بیوک احساسات نشان ویردی. آذربایجان خلقی همیشه اوز آزادلیغنا علاقه نشان وریبشدیر، صفویه نهضتی ایکی یا اوچ شیخ وجوده گتیردی اوندا هله دموکرات فرقه‌سی ده یوخ ایدی. بیزیم ایسه منظم قدرتلی بیر فرقه‌میز اولدیغی حالده داها بیوک اوردو یاراتماغه قادریک ملتیمیزین بیوک کیچمیشی واردیر و بیر داها دنیایه گوستره‌جکدیر صادق، صمیمی، فداکار، قدرتلی و دواملی بیر ملتدیر او قدردان و صمیمی‌دیر. اونا فقط بیر باشچی لازم ایدی و ایندی او باشچی فرقه‌میز اولماق اوزره وجوده گلمیشدیر اعتراف ایتمک لازم‌دیر که فرقه خلقیمیزی بوش آی مدتنده چتینلیک‌لردن و ایری یوروق یوللاردان گچیرمیشدیر و گله‌جکده‌ده گچیره‌جکدیر.

بقیه‌سی ۴نجی صفحه‌ده

قاسم فیروزان

آداب معاشرت اصوللاری

بیز همجنسلر یمزی ، حقیقت ، صمیمیت ، روح ، عقیده اجتماعیات ، سخاوت و ایمانلا تانیمالی و فکرلریمزی و روحلاریمزی اجتماعی اثرلرله تربیت ایدەرك انکشاف ایتدیرمەلی ییك

بشر تاریخینین قیزیل صحیفەلریندە آدلاری ، خاطرەلری و جامعه یە ائتدیکلری بویوك خدمتلری ابدی یاشایان مدنیتین یوکسك روحلی و فکرلی عالی داهیلرایلە ، متفکرلر ادیبلر ، شاعرلر ، تاریخ یازانلار و مشهور خلق یازیجیلرینین بشریتە اهدا ایتدیکلری ئولمز اثرلری مطالعه ایتمیش اولوراسك ، گوروش اولو روقکه بو ، بویوك انسانلار بوتون عمرلرینی بالنیز انسانلغین سلامت و منافعی ایچون خرج لەمیش و بویوك اثرلرلە همیشەمادیاتدان اوزاقلاشاراق معنوی فکرلر دالیسیجا گیدوب ، بوتون حیاتلری امتدادینجا دائما امید سیز و کیمسەسیز انسانلارین حیاتلرینی تصویر و ترسیم ایتمشلردر . اگر بیز بشریتین بویوك داهیلرینین حیات تاریخچەسینی و اونلارین روحلارینا زینت ویرەن اجتماعی اثرلرینی اوخومش اولوراسك ، گوروش اولوروقکه بو ، بویوك انسانلر بوتون عمرلرینی مظلوم بشریتین فریاد و کدرلرینە واقف ایتمیش و اونلارین پریشان حاللرینین مونس بیر ترجمانی اولمشدر . مدنیت عالمینین ان بویوك یازیجیلریندان ماکسیم غورگی ، پوشکین تولستوی ، ولتور هوغو ، جعفر جبارلی میرزا فتحعلی آخوندوف ، جلیل محمد قلی زادە و بونلارین امثالی اولان بویوك خلق یازیجیلرینین اثرلری تدقیق ایتمەلییك بو یازیجیلار اثرلرینین موضوعلرینی گیجمیش افسانەلردن دگل ، حیاتین حقیقی صحنەلریندە اولان آجی حقیقتلردن آلمشلاردر . بونلاری دا قهرمان سووەت ملتینین ایدآل یازیجیلریندان ماکسیم غورگینین «آنا» تولستوینین «دیریلیك» ، جعفر جبارلینین «آیدین» ((سویل)) ((یاشار)) جلیل محمد قلی زادەنین ((ئولولر)) ((آنامین کتابی)) بویوك فرانسیز ادیب و متفکرلرینین ولتور هوغونین ((سفیلر)) و چوخ کیچی قدین آد لاریندا کی اجتماعی اثرلردە گورمك اولار . بیز گرەك ئوز روح و فکر لریمزه بویوك آداملارین اثرلرینی اوخومالا گوندن گونه تکامل و ترقی ویرمەلی و بشریتین آداب و معاشرت قاعدەلرینه تمامیله آشنا ایتمەلی ییك که بیزلردن عمله گلن محصو للردن گلجك نسللریمیز استفاده ایتسونلر .

حیاتدا یوخسوللیق ، اشکنجه ، زحمت و اضطرابلاری ، ئوز نفسینده تجربه ایتمەین بیر انسان حیاتین قدرینی بیلمز . چونکه او ، تك وارلیق اچینده بتیشمیش و بو بوشدور اونین آجلردان یوخسوللاردان ، صو یوللاردن ، قرطه بوران و کولهکلردن خبری یوخدور او بوتون زندگانلیغیندا همیشه مادیات عالمینین افسانەلریندەن و موهو ماتدان خبردار دیر . او ، هیچ بیر شیئی گورمز هیچ بیر شیئی ایشیتمز اونین قلبی داش فکری اسه کوردور . اونین نظریندە هرزمان بویوك اصرلر عمارتلر ، باغلار ، گلستانلار و ملیو نلارجا پوللار جانلانیر . او مدنیت دشمنی ، ناموس ، عصمت اوغروسیدور . او ئوزینی بویوك گورەر و ایله خیال ایدەر که بوتون دنیا فقط اونین ثروتینین اوستندە قرار تاپمشدر بو نە قدر جاهلانه ، خراب و باطل بیر عقیدەدر بر شاعر دییر که :

(خرابات اهلینه خوار باخما شاکر)
(دفینەیە بوروتمش نه ویرانەلر وار)

بوحقلی بیر سوزدور شاعر ، بو سوزیله مادی بیرانسانەجواب ویرمش اولور . چونکه بشریت ایچینده ایله عقربلر ، حریص عضولر واردر که ئوز همجنسینی پول و پالتارایله تانیر و اونا یالنیز پالتار و پولدان اوتری حرمت ایدەر .

حالبو که حرمت ایتدیگی او آدام انسانلیقدان چوخ اوزاق یازیق علمسیز ، کور ، اجتماعیات و مدنیتدن اوزاق و بشریتە فساد اولان عنصردر . اویانامالیدر . بیز گرەك اوجور عضولری آرامیزدان تمامیله تمیزلەیە رك اونلری محو ایتمەلی ییك چونکه اونلار قان صوران مادی انسانلار در اونلر ، بشرین فلاکتلی گونلرینه و حیاتین اجتماعی مبارزەلرینه فائده ویرمەین هیولالردر .

آتالریمیزین بیر سوزی واردر دیرلر : (آغاج باش ایکن اگیلەر) بیر اوشاغین کورپه و لطیف بینینه کیچیك ایکن نه یرلشدیرسن او ، اوشاغین زمینیندن بویودیکی زمان او محصولی آلا بیلرسن !

خیابانلاردان ، کوچەلردن کیچدیگمیز زمان اونیمیزه گلن هر یولسیز و کهنه پالتارلی انسانلاردان قاچمالیق ! .

چونکه اونلارین ماهیتلری بیزجه نا معلومدر .

بیز اونی یاخشیجا تانیماریق او یولسیز پالتارسیز لاکن بیوك بیر انساندر . ایمانلیدر ، سخاوتلیدر . اوندان ، بیزه زیان گلمز بیز بونی یاخشی بیلمەلی ییك که هر بویوك آدام ئوزینه پول و پالتار ایله زینت ویرمز او ساده گیینر و روحینه ، عقیدەسینه وایمانینه ، فکرینه زینت ویرەر ، اونلره عاشق اولار .

بیز برمجلسه گیرەرکن اومجلسده کیلرین هامیسینی بیر نظردە تو تمالی ییق و باخاردیغمیز قدر پالتار و پول جهتنجه کاسب اولان انسانلره ، داها یاخین گلملی و معکدر که اونلارین ایچلرینده ایدآل فکرلره مالك اولان اجتماعی آداملار موجوددر بیز گرەك اونلردەن استفاده ایتمەلی

و هر زمان ئوزومیزدن سویه روحی معلومات اعتباریلە یوکسك اولان اشخاصلرله تماس ایتمەلی ییك ! .

دقیقه و ساعتلر یمیزی بوش یئره گیچرمەیوب اجتماعی اثرلره صرف ایتمەلی ییك چونکه دنیادا بیر فکرین ادامەسی و انکشافی یالنیز علمی تحصیل قورتارماقلا کفایت ایتمز گرك مطالعه لازمدر .

یوکسك تحصیل قورتاران بیر گنج اگر بوتون عمرندە مطالعه ایتمزسه اونین بیلگیلەری گوندن گونه دالی گیدەر بر انسان یالنیز نظری دگیل ، عین زماندادا عملی اولاراق چالیشمالیدر .

چونکه دنیادا گورولەن هر ایشلر تك نظرایلە دگل عمل ایلە اولار البته بوندان نتیجه بیز بو ملی و قدرتلی دولتمیزین بویوك فعالیتی نتیجه سنده چوخ آز بیر زماندا معارفیمیزین قاپاغا گلمەسیله آنا یوردمز اولان آذربایجا ندا بویوك ملی دارالفنونلار ، اینستوتیلر آمادەمیلەدر ، اجتماعی موسسەلر و یازسیز آداملار ایچون گیجه مکتب لری و اوشاقلارین تعلیم و تربیه سی ایچون اوشاق باغچالری وجوده گتیریله جکدر . اوزمان ایللر بویی ملی یوردیمزه گوز تیکوب مقدس تولکەمیزین قیزیل تورپاقلاری اوستنده منحوس یاپقوشلار کیمی یاتالایان دشمنلر طرفندن دالیدا قالمش اولان سوگیلی آذربایجانیمیز ، ئوز شرافتلی و قهرمان اولادلری طرفندن و تازا تشکیل تاپمش اولان ملی حکومت میزین صداقت و ایمانلا ایشلمه گی ایلە مدنی و اجتماعی بیر ئولکه اولاجاقدر .

خلقمیزین حفظ الصحه سی

ایندیه قدر شهریمیزدە حفظ الصحەبە هیچ مراعات اولونمامیشدر . مثلا : سلمانی لر محدود بیر اسبابلار ایلە هامو مشتریلری اصلاح ایدیرلر بونوندا سببینده سیفلیس ، کیچەللیك جرب و بو کیمی ناخوشلقلار اهالی آراسیندا یاییلیر . عادتا هر سلمانی بیر نفری اصلاح ایتدیکدن صونرا اولگوجینی گرك آلکل ایلە یوسون . بوندان باشقا حماملاردا تمیزلیك گوزلەنیلمیر . بیله که بیر نفر دللاك ئوزیلین بیر کیسەسی ایلە هامو مشتر یلری کیسەلەیر و عین زماندا حمامدا موجود اولان بیر فیتەایلە بیر نیچه آدام اوردولاییر .

بونوندا نتیجه سیندە یوخاریدا ذکر اولونان ناخوشلقلار انتشار تاپیر . بوندان ئوتری شهر بلدیەسی طرفیندن لازمدر که تاپشیریق ویرە یاسین بتون حماملاردا فیتەلر یغلسین عمومیتلە بو کیمی حفظ الصحەیە ضد اولان شئی لر چوخ اولدیغیندان شهر بلدیەسی و صحیه وزارتی بونلا رین قاباغینی آلمالا خلقمیزی سرایت ایدیجی ناخوشلقلاردان نجات ویرمه لیدیر .

ابوالفضل کمالی

صمد . ملکی

ملی دولتیمیز

هامیا راحتلیك ویرەجکدر

گنجمیش ارتجاعی حکومتین دورەسینده کندلی لرین حیاتی صون درجەدە پیس شرطلر آلتیندا گچیردی بیز کندده نه قدر ایشلە ییردیك نه قدر زحمت چکیردیك ینەدە همیشه مادی شرائطمز چوخ چتین بیر وضعدە ایدی کندلیلر هامیسی ئوز چکدیکلری زحمتلریندن استفاده ایده بیلمیردیلر من بیر کندلی ایله دانیشیردیم کندلی لرین ایللر بویی چکدیکلری زحمتدەن صونرا حیاتلارینین تامینی اولماماق مسئلەسی نی بیز صحبت ایدیردیك بو موقع کندیمیزین ملاسی گلیب بو صحبت لرده اشتراك ایتدیکدن صونرا دیدی که : بونلار هامیسی بی نماز لیق نتیجەسنده در پیغمبر زمانی بیر نفر گلدی دیدی که : سنه فدا اولوم من نه قدر ایشله ییرم بیر زاد قازانا بیلمیرەم زاد قیمتلرین برکتی اولمور پیغمبر بویوردی کە سیزون خیطیزده بیر آغاج وار ، او آغاجدا بیر قارقا یوواسی وار ، او یوواد ا بیر بی نماز آدامین دشی واردر اودر که سنون برکتون اولمور .

من او وقت فکرلەشیردیم بعضی بی نمازلارین برکتلی اولدقلارینی گوروردیم بو اصل سیز سوزلر ایله بیزی بویی تو ولادیلار ، همیشه موهومات نەمەسینی بیزیم قولاقمزا چالدیلار و چوبان ئوز قویونلارینی نی ایله مشغول ایتدیگی کیمی اونلاردا بیزی مشغول ایتدیلر . بو سوزلر ایله ظالمکارلارین ظلمینه تحمل ایدیب وئوز اجتماعی حاقلاریمیزی آلما . قدان بیزی گری ساخلاییردیلار .

بوندان سونرا ملی حکومتمیز کندلی لرە ایسه علم و مدنیت ویروب بنی علمی اصول اوزەرلن قوروولان دوائی اونلارین اختیاریندا قویمالا استحصالات طرزینی آسانلاشدیریب و اونلارا ئوز زحمتلریندن آرتیق درجەدە استفاده ایتمك امکانی ویرەجکدر .

قهرمان خلقیم ایشیدسین

خلقمز لازمدر آرتیق هوشیار اولسون گرك
همت و سعی و هنردە پایدار اولسون گرك
قلبدن آتسین کناره حسرت و افسوسینی
ایلەسین محفوظ غیرتله وطن ناموسینی
ظالمین کسسین کوکیندن ریشه منحوسینی
تا عدالت ، یوردوموزدا برقرار اولسون گرك
قورمیشیق همتله گرچه بیر اساس محترم
قیدەن آزاد اولمدور اجتماع و دیل ، قلم
بیر داها لازمدر آتماق جد و جهدیله قدم
شانیمیز تاپیر بوزیندە آشکار اولسون گرك
ایلرم تصدیق ، خلقیم قهرماندر ، قهرمان !
ایلمك دقعه ویردیلر ایمان اوزیلە امتحان
چوخ جبارتله یه ، عرض ایلرم ، تا هرزمان
شیر کیمی قارداشلاریم دشمن شکار اولسون گرك
ایلمك لازمدر آرتیق ایندی غفلتدن حذر
چون ایدر غفلت ایکیلر زحمتین تاکه هدر
آذری لردن اوزون ایللر بویوندا مختصر
بو فعالیت ، بوهمت ، یادگار اولسون گرك
بیز گرك دائم اولاق میهن یولوندا جانفشان
افتخارله ایدك اوغروندا قربان باش وجان
سعی ایدك ، دونسین بهشت عدنه آذربایجان
یوردوموز ، بیر کشور صاحب وقار اولسون گرك
آز قالیدر قرداشم ، اولسین نشان تیره هدف
غالیت وقتیدر ، قوییما بو وقت اولسون تلف
ایندی لازمدر گیدەلا سرعتله مقصودە طرف
هرجوان اوز مطلبندە کامکار اولسون گرك

سراب . سلیمان امینی

دکتر ا. آخوندزاده.

تاریخ مرحله‌لرینده دولتلر انقراضی

یاخود ترقی - تنزل حادثه‌لری

اساسا من تاریخ یازان دگلم. بو سببه گوره‌ده بورادا آیری - آیری ملتلر و دولتلر تاریخیندن لازمی درجه‌ده بحث ایده بیلمیه‌جگیمه‌اوّلا باقیجادان عذر ایسته‌ییرم.

لاکن بو مقاله‌نین سر لوحه سی اولان موضوع حقنده بر پارا تاریخی واقعه لره استناد ایده‌رك بر نچه کلمه ایضاح ایدیلمه‌سینی لازم بیلیرم.

برنجی نوبه‌ده ترقی (پروقریس) تنزل (ره قریس) کلمه‌لرینی تشریح ایتدیکده بونی قید ایتملی‌یم که بیلدیگیمه گوره بو الفاظ دنیانین ان قدیم ملتلریندن حساب اولونان (لاتین) آدلی ملتین علمی اصطلاحلاریندان‌دیر.

مذکور کلمه‌لر یوقاریدا گوستریلن ماخذدن اقتباسا بر چوق دیللرده ایشلندیگی کیمی بعضا بزیم دیلمزده‌ده ایشلنمکده‌در.

بو اصطلاحلار طب علمینده و خارجی دیل لرده دخی تصادف اولونماقدادر.

کائناتدا یاشاماقدا اولان هر بیر جانلی عنصر ئوز تاریخ حیاتیندا اگر دولتلر تاریخی ایله مقایسه ایدیلیر ایسه بونلارین اراسندا بویوك بر شباهت موجود اولدیغی درك اولونور.

دلیل اولاراق بو خصوصدا بونی گوسترمك ایجاب ایدیر که هر بر انسانین حیات ساحه‌سینده معین مرحله‌لری، داها دوغروسی اونین ترقی و تنزل حالتلری اولدیغی کیمی هر بر دولت جهازی نین فعالیت دوره‌لری دخی بو نوعه‌در.

بونی‌دا اعتراف ایتمك لازم‌در که دنیاده ذیروح اولان هر بر وجودین مقدراتی واقع اولدیغی محیط دن آسیلی اولدیغی کیمی بیر دولتین ده مقدراتی همان دولتی تشکیل ویرن انسانلارین مقدراتیندن آسیلی در.

ایستر انسانلارین هر بر فردی و یا هر بر دولت اولورسا اولسون ئوز حیاتیندا عاقلانه و تدبیرلی بر صورتده فعالیت آپارار ایسه معین موفقیتلر اله گتیرمك (ترقی) درجه سنی قازانمش اولور.

عکس تقدیرده (تنزل و یا انحطاط حادثه‌سینه دوتولاراق گیت گیده انقراضه معروض قالاجاقلاری قطعی در.

بو کیمی تاریخی حادثه‌لر هر کسین گوزلری ئوڭونده جریان تاپدیغی ایچون هامی بو ماجرالارین شاهدی در.

لاکن بورادا داها آرتیق الاّلی اولان بر مسئله وارسا او دا اساسا ترقی و تنزل حادثه‌لری نین حقیقی عامل لریندن عبارت در.

بو سببه گوره بو خصوصدا دخی بر نچه کلمه سویله‌نیلمه‌سی لازم‌دور.

بورادا انسان ترقی‌سی‌نین حقیقی عامل لری نه‌دن عبارت اولدیغی من دن سوال اولونارسا، او سواله ئوز دوشونجه‌م دائره‌سینده جواب اولاراق سویله‌رم که: دنیاده انسانین ترقی و تعالی‌سی مادی و معنوی احتیاجلاری نین تامین اولونماسیندان عبارت‌در.

هانکی وسیله اوتون احتیاجلارین تامین ایدرایسه همان وسیله ترقی حادثه‌سنین عاملی سایلیر.

احتیاج دیدیکده شبهه‌سیز که معارفی، صحیه‌سی اقتصادی، سیاسی و سایرلر کیمی وسیله‌لرینی قید ایدیب گوسترمك مکندر.

ذکر اولونمش وسیله‌لردن باشقا تجربه بونی نشان ویریر که دنیاده هر بر دولت ایچون ترقی و موفقیتین برنجی سببی‌ده اهالی نین او دولته اولان حسن توجهی و اعتمادی در.

اگر او اولمازسا بویله بر دولتین سقوطی و تنزلی یاقین بر آن دا حتمی اولماسی شبهه‌سیزدر.

احتیاجاتین ایکینجی مرحله‌سینده ئولکه داخلینده اقتصاد و صنایع انکشافی نین لازم اولماسی واجبدر اقتصاد و صنایعین اولماماسی نتیجه‌سینده مضیقه‌ده یاشاماقدا اولان اهالی یوخسوللوق دریاسیندا بوغولماقدا اولدیغیندان ئوز حیاتیندان مایوس اولاراق حیات دگیشیلیگینده نجات آراماغا باشلار.

مثلا، غلط سیاست آپارماقدا فاشیست آلمانیاسی پارلاق بر مثل‌در.

بوتون انسانلاری فاشیزم اسارتی آلتینا آلماق آرزوسینی داشیان قان ایچن هیتلر، آلمان دولتی‌نین انقراضه دوچار اولماغینا سبب اولمادی‌می؟

بو کیمی حادثه‌لر تاریخ‌ده چوخ‌در.

مقاله‌نین اساس مقصدی ترقی - تنزل و انقراض سببلرینی آز چوق آیدینلاشدیرماقدان عبارت اولدیغی ایچون بنده‌ده بو مسئله لر اوزرینه قایداراق بر آز جاده ئوز ئولکه‌میزده باش ویرمیش اولان بوصون قیامیز بن عنترلریندن بر مقدار بحث ایتملی‌یم.

ئولکه میزده ملی حکومتمیز وجوده گلنجه‌یه قدر، اقتصادی و سیاسی وضعیتمیز نه شکلده ایدی؟

بونی هامی بیلیر که ئولکه‌میزین ان مهم اولان حیاتی مسئله‌لری اولدقجا برباد بر حالدا ایدی.

خلقمیزین مادی، معنوی و اجتماعی وضعیتی «تنزل» مرحله‌سینده ایدی.

چوخلاری اویله بو حالدا ایدی که حتی گوزه گورونمگه، ئوز دردلرینی اظهار ایتمگه بیله خجالت چکیردیلر.

بویله پریشان حالدا یاشایان بیر ملت عجبا نه ایتملی ایدی؟ کیم‌دن استمداد ایسته‌مه‌لی ایدی؟

بو پریشانلیغا باعث کیملر ایدی؟ ملی رشادت و همت مالك اولان بیرملت ئوز وطن و ملیتی بوجور (تنزل) ده قطعیا گورمز و تحمل ایلیه بیلمز ایدی.

هم وطنلریمز بونی اعتراف ایدرلر که ئولکه‌میزده کیچمشده تولید اولان ایسته‌نلمز وضعلر آنجاق تهران حکومتینین یانلیش سیاستلری نتیجه‌سینده وجوده گتیریلمیشدی.

خلقمز مرکزی دولتین بو کیمی خطا حرکتلریندن اولدقجا ناراضی ایدی.

خلق احتیاجلاری‌نین رفع اولو نماسی ایچون بر قدمده اولسا گوتو ریلمه یوردی. بو سببلره گوره‌ده یوقاریدا سویله‌دیگیمیز اعتمادسیزلق عمله گلرك خلقمیز شانلی فرقه‌میزین رهبرلیگی آلتندا ئوز مقدراتنی الینه کیچیرمك ایله ئوزی ایچون ینی بر تاریخ مرحله‌سی آچماغا مجبور اولدی.

بو ینی حیات ساحه‌سینده قهرمان خلقمیزین بویوك - بویوك ترقی لره نائل اولاجاغنا امیدلر بسله‌مکده‌ییك.

تیغه ایله دیل کسمك

آذربایجان روزنامه‌سینین ۱۱۹ نجی نمره‌سینده آقای قهرمان قهرمان زاده‌نین کیچمیش دوره‌لردن بحث ایدن مقاله‌سینی اوده‌اوجادان اوخویوردیم. ایو اهلی‌ده قولاق آسیردی. سوز بیر یره چاتاندا ایو اهلیندن بیری درین بیر آه چکیب، دیدی: الحمدالله.

من مقاله‌نی اوخویوب قورتاردیقدان سونرا اونون الحمدالله دیمه سینین سببینی سوروشدم. جوابیندا دیدی که، من اوشاق ایکن شاهدخت مدرسه‌سینده اوخویوردیم. معلم آنا دلیمیزده دانیشماغی و سوال ایتمه گی برك قدغن ایتمیشدی. گونده آتام منه بیر قران نهار پولی ویرردی. مدرسه‌یه گیتمه‌گیمین اول ایلی اولدیغیندان مجبور قالیب آنا دلیمده دانیشاردیم. اونا گوره‌ده هر گون نهار پولیمی جریمه ویره‌ردیم آنا دلیمیزده دانیشماغین هر کلمه سینین ایکی‌شاهی جریمه‌سی ایدی. بورادا منه ایکی جور ظلم اولاردی.

بیرینجی منه آنا دلیمیزده دانیشماغین قدغن اولماسی. ایکینجی‌ده نهار پولیمی جریمه ویردیگیمدن آج قالاردیم. بوندان باشقا معلم بیزی سیرایا دوزوب و دیردی: ایشیدیرم کی ایوینیزده آنا دیلیزده دانیشیر سیز، اونا گوره‌ده بو تیغه ایله دیلینیزی کسه‌جگم. اونا گوره‌ده معلمین قورخوسوندان حتی یولدادا گیدنده ئوز یولداشلاریمیزایله دانیشا بیلمزدیك. اونا گوره ده الحمدالله دیدیم که، ایندی آذربایجان دموکرات فرقه‌سی بیزی اسارتدن قورتاریب و بوندان سونرا ئوز آنا دیلیمیزده تحصیل ایلمه‌گیمیزی تامین ایدیب. اونا گوره ده اوره‌كدن دیرم: یاشاسین بیزه آزادلیق ویره‌ن آذربایجان دموکرات فرقه‌سی!

باسمنج - محمد امینی

اعلان

کلیه وسایط نقلیه صاحب لرینه بو وسیله ایله اخطار اولونور ستارخان خیابانی‌نین انتظاماتنی ساخلاماغا و هابئله سوء تصادفاتین جلوگیرلیگیندن ئوتری که وسایط نقلیه‌نین چوخلیقندان عمله گلیر سوای (سواری اتومبیل لر. اوتوبوسلار. فایطون. بی سکلت. موتوسکلت و یوك اتومبیلاری که جواز مخصوص ایله مجبور درلار ستارخان خیابانیندان عبور و مرور ایله‌سونلر) سایر وسیله‌لر که عبارت اولسون یوك اتومبیلی. عرابه. آت. قاطر. اولاغدان یکلی خیاباندان عبور ایله‌مکلری قدغن‌در. تخلف ایدنلر شدیدا تعقیب اولوناجاقدر.

ش ۴۳

داخله وزیرینین معاونی و آذربایجان نظمیه رئیسی - میلانیان

اعلان

محترم شهر اهالیسنه بو وسیله‌ایله اطلاع ویریلیر که اهالینین آسایشی ایچون کشیك فایطونی کمیسرلرده صبحه قدر موجوددر ضروری موقع لرده ئوز ناحیه‌سنه مراجعه اولونسون.

ش ۴۴

داخله وزیرینین معاونی و آذربایجان نظمیه رئیسی - میلانیان

اعلان

هامو درزیلره خبر ویریلیر خلق قوشونلار وزارتینده لباس تیکدیرمکه احتیاج واردر هر درزی که مایل اولا ایش قبول ایتمگه خلق قوشونلارینین مالیه شعبه‌سینه مراجعت ایدوب و نمونه اوزی ایله ایش قبول ایلیوب و قرارداد باغلاسون.

ش ۴۲

خلق قوشونلارینین مالیه مدیری - عمرانی

اعلان

دمیر یول قورسلاریندا اوخوماق ایچون یازیلان شخصلر دوشنبه گونی بهمن آیینین ۲۲ سنده ساعت ۳ ده فردوسی مدرسه‌سی سالونوندا حاضر اولمالیدرلار.

مرکزی کمیته‌نین کادر شعبه‌سی

اعلان

نمره ۱۲۲۳۰ — ۲۴-۱۱-۱۷

او کسلر که ایسترسه لر استشهاد - رضایت نامه و بو قبیل یازیلارین آلتندا اولان امضالارینی تصدیقه یتیرسینلر ایالیه بیلر لر ثبت کل اداره سینده تشکیل اولان تصدیق امضاء دائره سینه رجوع ایدیب امضالارینی تصدیقه یتیرسینلر ش ۲۵

۲-۵ آذربایجان ثبت اسناد و املاك مدیر کلی - اعتمادناطقی

اعلان

اسفند آیینین (۱۰) نیندا فردوسی مدرسه سینین صحنه سینده، آذربایجانین امکدار خلق آرتیستی رژیسور (باقر حاجی زاده) نین (۲۵) ایللیق یوبیله سینه حصر اولونمیش: (آناجنایتی) آدیندا، ایندی‌یه قدر مثلی گورولمه‌ین (اجتماعی عشقی جنائی و ادبی) عالی بر درام (آذربایجان آقتورالی) طرفندن موقع تماشایه قویولاجاقدر، اثری یازان آذربایجان دراماتوری خلق آرتیستلریندن قاسم فیروزان ورژیسورلاری حاجی‌زاده وفیروزان در.

آقای پیشه‌ورینین نطقینین مضمونی

اول صفحه‌دن بقیه

تهران حکومتی بیرگون فرخی یوبوك اختیارات و پول ایله گونده‌ردی، بیرگونده بیاتی. بیات آقای سراجمیرین اوینده بیزه دیردی که بیز سیزین مختاریتیزی تامین ایدریك بیز اونا دیدیك که سیز بوگون دیرسیز و صباح انکار ایده بیلرسیز بیزه ایسه حقیقی تضمین لازم در او ایسه ملی خلق قوشونی اولا بیلر. «حقیت ایسه همیشه تویون آغزیندان چیخار» بیر ملت حقیقتی فقط توپ و گلوله وسیله سی ایله نشان ویره‌بیلر. آه و ناله یه کیمسه باخماز. بیزیم حکومتمز دموکراتیك حکومتدر بوتون طبقه‌لرین حکومتی‌در قوی روحانی‌لر تاجرلر و بوتون طبقه‌لر ال اله ویرسینلر و مختاریتمیزی قورسونلار...

قوی جوانلار ملی قوشونداشرکت ایله‌سینلر و قوجالار اولارا لباس، پالتار و جوراب گوندرسینلر بیز بو یولدان خیر گوره بیلیك نجه‌کی ملی حکومت قورولان گون وعده ویردیك که خلقیمیزین مال‌جان و ناموسینی حفظ ایده‌جکیز حتی دکانلارین قاباغیندا یاتاجاغیمیزی ده وعده‌ویردیك هامی بیلر که ویردیگمیز وعده‌یه مردلیك ایله عمل ایتمیشیك ایندی ده خلقین مالین وناموسین حفظ ایله‌مگه قول ویریریك و قولوموزون اوستونده دوراجاغیز.

بیز افتخارایله دیه بیلریك بوتون خلق بیزیم آرخامزده در. کندلی‌نین هامیسی، کارگرلرین هامیسی، شهرین متوسط طبقه‌سی بلکه ده عالی طبقه‌سی عمومیتله بیزیم دالیمیزدادر خلق بیرلشه‌جکدر. بیزبوتا اینانیریق بورادا گرك قانون حکم سورسون وقانونی حفظ ایتمك ایچون ده توپ وتفنك وگلوله‌لازم در.

اودور که گرك ملتی ملی‌قوشون سیرالارینا گیرمگه تشویق ایدمك.

بیز دیمیریك که قاباقدا محاربه وار و محاربه ایده‌جگیك بیزدرخشانی بورادا اولان گون دیمیشدیك که محاربه اولمیاجاق اما اگرمحاربه ایتمك ایسته‌سلر بیز بیرنفرقالانه‌دك موفقیت یولونده چالیشاجاغیز.

ایندی‌ده فکر ایلیرم که محاربه اولمیاجاقدر اما بیز ئوزوموزی گرك حاضرلیاق دالی چکیلمك یوخدور اگر بیزیم آزادلیغیمیزا تجاوز اولسا هامیمیز گیدوب ساواشاجاغیق هامیمیز گرك ئوزوموزی حاضرلیاق ئاهیچ کس‌بیزیم آزادلیغیمیزا وحقمیزه تجاوزایتمگه‌جسارت ایتمه‌سین اودور کی آقالاردان خواهش ایدیرم که‌هر کس ئوز بریننده بیر مبلغ اولسون خلقی باشا سالسین، تا ملی‌قوشون یاراتسین قوشون کوچه‌دن گچنده خلق اونی گل دسته لری‌ایله استقبال ایله‌سین. قوی وطن آزادلیغی یولوندا فداکارلیغه حاضراولان جوانلاریمیزین باشلارینا گل‌لرتوکسون.

قوشون دا گرك قانون اوزوندن اولسون و بوتون قانونی باشا دیشمش اولانلار نظاما گیتسین، قوی هامی نظامی لباسی گیسین.

من ئوزوم‌ده گیه‌جگم قوی

هامی بیلسین دنیا دا بیر ملت وار که اونیزبوتون افرادی آرواد و کیشی ئوز آزادلیغنی مدافعه ایتمك ایچون سلاح گوتورمیشدر حکومت ایله خلق آراسیندا اختلاف اولمامالی در. گرك خلق ئوزی‌ئوز حکومتینین حفظ ایتسین بیز ممکن در ادتباه ایدمك ولی بو اشتباهلاری دوزه‌لده‌جیکر، قوی روزنامه ده، تلفن‌ده، تگراف‌دا بیزیم اشتباهلارمیزی دیسینلر تا دوزه‌لدك ایندیه‌دك بیز باش‌اوجالیغی ایله دیدیگمیزی انجام‌ویرمیشیك ایندی بیزیم دشمنلرمیز بیزی نچه نفر ماجراجو آدلاندیرانلار بیله بیزه بیر ایراد تاپا بیلمیرلر، اونلار فقط کیچیك بهانه‌لر دوتورلار مثلا دیل مسئله سینی بیزه بیر گناه بیلرلر اوآقالار بونی بیلمه لیدرلر که آذربایجانلی فارس دگیل و ئوزینه مخصوص دیلی‌وار. زور ایله‌ده اونی فارس ایله مك اولماز بیزچوق بویوك موفقیتلر قازانمیشیق بیزیم ایشلریمیز قاباقدان گیده‌جك ئولکه‌میز ایستر فلاحت ایستر ایسه طبیعی ثروت‌دن چوق‌زنگین بیر ئولکه در جغرافیائی نقطه نظردن تجارتی یوللار اوستونده واقع اولموش بیر مرکزدر. ئولکه‌ده داخی آیری سنجگی‌لیق آرادان گیدوب واحد متحد بیر خلق عمله گلمیشدر. بو بیرلیگی حفظ ایتمك ایچون بنده‌ده تکرار ایدیرم قوشون لازم‌در قوی بیز ایویمیزین قرشینی، اسپابنی‌ستملی اولساق‌ده اسلحه آلاق و ملی قوشونومیزی وجوده گتیرك آزادلیغمیزی ساخلیاق بیری گلرسه تهراناگیدوب آزادلیق علیهنه مبارزه ایدن ارتجاعین‌اوجاغینی داغیداق تهراندالار ایچون‌ده‌دموکراتیك حکومت قوراق. (اوزون‌سورن گورولتولی آلقیشلار)

آقای پیشه‌وری‌دن‌سونرا آذربایجان تجارتینین آق ساقاللاریندان آقای حاجی علی اکبر صدقیانی حاضرینی تبریك ایدوب بوتون خلقین بوبویوك ایشی‌خوشوقلیقله‌استقباله حاضر اولدیغنی سویلدیلر.

آقای صدقیانی‌دن سونرا آقای بادکان مرکزی کمیته‌سی صدر معاونینه سوز ویریلدی.

آقای بادکان: «آقایان محترم آقای پیشه‌ورینین اوقوی نطقندن‌سونرا من ئوزومه حق ویرمیرم که دانیشام اما ایستیرم که مولای متقیان علی‌بن ابی طالب علیه السلام بویورور: الجنات تحت ظلال السیوف» دیر بیلیك قیلینجلارین سایه‌سینده‌در. نجه که آقای پیشه‌وری بویوردولار همیشه بورادا نظام وظیفه‌یه چاغیریش اولاندا گوروردیك که آقالار گیدیردیلر خلقی‌اوینده‌ن

چکیب گتیردیلر. بونی‌دا مرتجع‌لرده گوردولر که دونن اون‌ش‌مین نفردن چوق آدام گلمشدیلر کا ایستیردیلر داوطلب یازیلسین‌لار.

بیزه پیشنهادلار گلیب‌در که قوجالار داوطلب‌اولورلار یاخاندن پیشنهاد گلیب‌در و من بورادا رسماً پیشنهاد ایدیرم که هامی نظامی‌پالتار گیسین و اداره سینه ایش باشیا گیسین اوزا بناءاً من امیدوارم وامینم که آذربایجان خلقی ئوز آزادلیغنی حفظ ایتمك‌دن اوتری نه تك نظاما گیتمگه بلکه ئولمگه‌ده حاضردر. هابئله آقایان تجار و علما طرفیندن‌ده بو خصوصدا بویوك علاقه گورسنیر. و آقای پیشه‌وری‌نین بویوردوغی کیمی امینم که گله‌جکده بو ولایتده ملی‌عمله گله‌جکدر. ایندی کی‌بحران موقتی‌در، بو رژیمی دگیشدیرمك سایه‌سینده‌در. بو کیمی موقعلرده اقتصادی رابطه‌لر قیریلار، بحران عمله گلر. او دور که بیز گرك بونا دوزمك و ال اله ویرمك و گله‌جکده بوتون‌طبقه‌لر آسایش ایله یاشاسین. بیز هیچ بیر طبقه‌یه امتیاز قائل دگل ایك. (آلقیشلار)

آقای بادکاندان سونرا سردارملی ستارخانین اخوی سی آقای حاجی عظیم خان بئله دیدیلر:

«من بو وقتیده حاضرام تفنك گوتورمم و هرییره بویورسالار گیدم بیز ئولنه‌جك ملته خدمت ایده‌جگیك بیز ملتین و او کندلی قارداشلارین نو کری‌ایك». (شدتلی آلقیشلار)

ملی مجلسین رئیس معارفی آقای رفیعی (حاج نظام‌الدوله) قیسا بیرنطقده دیدیلر که:

«عرض ایلیم بنده کمال افتخار ایله بو فرقه و حکومته وارد اولماغا موفق اولدوم. من‌اولیندن‌حس ایله‌دیم وتمام عمل وقرائن نشان ویریر که منیم آنلادیغیم کاملا درست‌در. من‌ده‌ملاك طبقه‌سی ولوزطرفیندن بوایشی تبریك ایدیرم. من‌متاسفم که ئوز سنیم اجازه ویرمیر اما نوه‌لریم وار که بوفیضی درك ایده‌جکلر.

آقای بادکاندان سونرا آقای قلی‌خان بورچالو قارا باباق ائلی طرفیندن آذربایجان آزادلیغین‌دفاع ایتمك یولوندا او ائلین حاضر اولدوغی‌نی بیان ایتدیلر.

بوموقع‌ده ملی‌قوشونا آدیازدیرمالا گلنلرین آدلارین ثبت ایتمگه باشلاندی. معارف وزیریمیز آقای بیریا مرتب ستونلارلا محوطه‌ده متوقف اولان داوطلب‌لر ایچون‌هیج بیر نطق ایراد ایتدیلر.

مجلس‌ساعت ۱۱ ده‌سونا یتیشدی.

ح.س

خلق قوشونلارینین

تشکیلی ئولکه‌نین سلامتلیك سعادتینی تامین ایده‌جك

ایکی گون قاباق شهریمزده خلق قوشونلارینین چاغیریشی حقنده نشر ایدیلن فرمان داها بیر بیوك ضربه ارتجاعین چوروموش قارا دستگاهینه وارد ایتدی. تهرانین کهنه ارتجاعی حکومتینین نوکرلری ئولکه میزی تازادان ئوز اسارتی تورینا سالماق ایچون اللشمیر. او ئوز ماسدلی اوزونی خارجی ئولکه لرده حقلی نشان ویرمگه ایستیر، که آذربایجان ملتینین یوللارینی غارت ایتدیکدن سونرا اونی، اسلحه واسطه‌سیله تسلیم ایتمگه واداراتسین. ولی او، و اونین اربابلاری بونی دوشینمیرلر که: آذربایجان خلقی داها اوشاق دگلدر. آذربایجان خلقی ۳۰ ایلیك کچیردیگی کابوسلی زندگانلیغدان عبرت آلوب ایکنجی دفعه هر قیمته اولور اولسون ئوز آزادلیغنی دنیا استعمارینین و اونین بش اوچ نفر دلاللارینین الینه تاپشیرمایاجاقدر.

آذربایجان خلقی ئوز کیچیردیگی افتخارلی تاریخندن الهام آلوب و ئوزینی اداره ایتمگه لیاقتی واردر. اونی اوشاق حساب ایدوب‌ئوخود وکیشمیش ایله توولایانلارادا تمسخر گوزیله باخیر.

آذربایجان‌خلقی بودفعه ئوزقانونی حقینی الینه آلدیقدان سونرا هیچ کیمسه‌یه قایت و آزاد ویرمك فکرینده دگل، ولی هیچ وقت‌ده ئوز بورگینی یاشیندان گوتوره‌نی‌ده جزا سیز قویمایاجاقدر.

آذربایجان‌ملتی، خلق‌قوشونلارینین فرمانینی بویوك سوینج وآرزولرایله استقبال ایدیب و بونا ایمانی وار که: خلق ملی قوشونی اونین ئولکه‌سینی، حیثیتی، ناموسینی داها دوغروسی اونین آزادلیغنین حفظی یولوندا آخر قطره قانلاری قالینجایاقدر یورولمادن چالیشاجاقدر و بو ایمان اوزره‌دیر که خلقمیز خیابانلاردا، بازاردا، کوچه لرده دسته، دسته ملی قوشون صیرالرینه گیرمگه تله‌سیرلر و هامی اوره‌كدن دییرلر:

یاشاسون آزادلق و بونی حفظ ایله‌ین خلق قوشونلاری.

مملکت خبرلری

نظام وظیفه اداره سینده

دونن بهمن آیینین ۲۱ نده‌جشندن سونرا ساعت ۱۰ تمامدان ایکی حوزه‌ده آد یازیلماغا باشلانیلدی. آدلاری اعلاندا یازیلمیش جوانلار سیل کیمی آخیب گلیردیلر.

حکیم معاینه‌سیندن سونرا قبول اولوناللار بوبوك سوینجله نظامیه‌یه گیدیردیلر. وقتین آزلیغندان ۸۳ نفر خدمته قبول‌اولوندی.

توقیفلر

محمد رضا اوغلی بهرامی خلق قوشونلاری ۴۳۸۳ نمره‌لی کابونین شوفری جمعه‌گونی احتیاط‌سیزلیق اثرینده بیرآروادی‌مجروح ایتمیشدیر آرواد خسته‌خانه‌ده معالجه اولوندیقدان سونرا یاخشی اولوب وشوفر مدعی العموم طرفیندن محکمه‌یه ویریلمیشدر.

§§§

مینا سازی، مصادره کمیسیونینین عضوی فرقه‌نین اونا ایتدیگی اعتماددان و ئوز موقعیتیندن سوء استفاده ایتمك مناسبتیله مدعی العموم طرفیندن توقیف وتحت تعقیب، واقع اولموشدر

§§§

عطائی (مشگین‌شهر آمار اداره سینین رئیسی) مشگین شهر فدائیلر طرفیندن آلینان زمان اورادا قان توکیلمگه باعث اولماق مناسبتیله مدعی‌العموم طرفیندن توقیف‌وتحت تعقیبه آلینمیشدر.

فدائی دسته‌لرینه

بواشخاص طرفیندن هدیه اولونوبدر

سهام‌السلطنه امیرکبیران	۵۰۰ ریال
عبدالله خدیوی	۵۰۰ »
میرزاجعفر امامی	۵۰۰ »
مشیر دفتر	۵۰۰ »
صدیق مستوفی	۵۰۰ »
احمد بهادری	۵۰۰ »
غلامحسین اسکندری	۵۰۰ »
عباسقلی منیعی	۳۰۰ »
مهندس اردبیلی	۵۰۰ »
حاجی میرزاهدایت	۲۰۰ »
مهدی ملکی	۵۰۰ »
محمد ذولی حلاجلیق کارخانه سینین طرفیندن	۱۲۸۰ »

دقت !

خلقیمیزین طرفیندن‌فدائی لره ویریلن هدیه‌لر ایچون آقای شبستری نین ریاست الفخاریسی آلتیندا وآقایان رفیعی وتیموری وقیامی نین عضویتی و فتحی خشگنابی نین منشی‌لیگی ایله آذربایجان روزنامه سنین اداره‌سینده بیر کمیسیون تشکیل اولونموشدر. بو کمیسیون اداره میزه گلن متعدد پیشنهادلارین اثرینده و گوندریلمیش هدیه‌لره گوره تشکیل اولوب وبوندان‌سونرا ساعت ۱۰ دان ساعت ۱. گونارتادان سونرایا قدر گونده ریلن هدیه‌لری قبول ایده‌جکدر وضمنا هدیه‌ویرنلرین ئوز پیشنهادلارینا گوره ویریلن وجه‌لره، کمیسیون وسیله‌سی ایله فدائیلره البسه وغیره آلیناجاقدیر.

آذربایجان روزنامه‌سی